

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 48T/2/2024 zo 17. apríla 2024, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/82/2024 z 30. januára 2025 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/5/2026 zo 17. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. mája 2026 bez zastúpenia advokátom domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto rozhodnutia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu odsúdený za pokračovací zločin zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona za 9 skutkov, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd tiež zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 19. septembra 2023, ktorým bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce,

pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným.

3. O odvolaniach sťažovateľa aj prokurátora rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že zrušil rozsudok okresného súdu. Na rovnakom skutkovom základe uznal sťažovateľa vinným v bodoch 1 až 9 z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 a uložil mu súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. V ostatnom (zrušenie výroku o treste podľa rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, uloženie povinnosti o náhrade škody poškodeným) rozhodol krajský súd v zhode s okresným súdom.

4. Rozsudok krajského súdu sťažovateľ napadol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku dovolaním. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že krajský súd porušil jeho právo na obhajobu tým, že nevyhovel jeho návrhu na zmenu prideleného advokáta *ex officio* z dôvodu riadneho neplnenia povinností advokáta a narušenia dôvery medzi sťažovateľom a obhajcom. Ďalej namietal, že okresný súd nevyhovel jeho návrhu na priratie znalca z odboru psychológie do konania. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sťažovateľ argumentoval, že krajský súd nesprávne právne kvalifikoval skutky, za ktoré bol sťažovateľ súdený. Uviedol, že jeho konanie nemalo byť posúdené ako pokračovací trestný čin, ale mal byť potrestaný za každý jeden skutok samostatne a súd nemal sčítať škodu pri jednotlivých skutkoch. Ďalej poukazoval na skutočnosť, že za skutok zo 16. novembra 2022 bol potrestaný dvakrát, pretože za tento skutok už bol postihnutý v priestupkovom konaní uložením blokovej pokuty. Napokon sťažovateľ krajskému súdu vyčítal neprimeranosť trestu a nezohľadnenie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 ods. 1 písm. l) Trestného zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimná ľútosť), resp. nedostatočné vyhodnotenie pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností.

5. Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Dospel k záveru, že v rozsahu námietok sťažovateľa nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Napadnuté rozhodnutia podľa názoru sťažovateľa nespĺňajú podmienky ochrany práva na spravodlivé súdne konanie. Z tohto dôvodu sa obracia na ústavný súd so žiadosťou o preskúmanie ich ústavnej udržateľnosti, teda či pri aplikácii práva všeobecnými súdmi neboli prekročené interpretačné zásady, najmä zásada *nullum crimen sine lege*, zákazu analógie v neprospech páchatel'a, ktorá ústi do zásady *nulla poena sine lege*, ako aj zákaz výkladu hmotnoprávnej normy trestného práva *in malam partem*. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza výňatky a citácie rôznych rozhodnutí ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa v podstatnom týkajú nárokov na rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska ich dostatočného odôvodnenia a vysporiadania sa s argumentmi účastníkov konania.

7. Vo vzťahu ku konkrétnym námietkam proti napadnutým rozhodnutiam sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v zásade opakuje niektoré námietky, ktoré uplatnil v konaní pred najvyšším súdom (porušenie práva na obhajobu a právnu kvalifikáciu trestného činu krádeže). Tvrdí, že rozsudkom

krajského súdu mu bol uložený trest bez toho, aby sa náležite vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa, najmä vo vzťahu k sprísnenej právnej kvalifikácie jeho konania. K tomu uviedol, že pokračovací trestný čin je iba umelá právna konštrukcia, ktorá síce viacero čiastkových útokov posudzuje hmotnoprávne ako jeden skutok, avšak fakticky o jeden skutok nejde, pretože vnútorne pozostáva z viacerých čiastkových útokov. Poukázal aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 1/2008, z ktorého vyplýva, že každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu je v procesnom práve považovaný za samostatný skutok. Podľa názoru sťažovateľa, odhliadnuc od toho, či ide o pokračovací trestný čin alebo nie, je vylúčené spáchať akýkoľvek majetkový trestný čin závažnejším spôsobom konania podľa 138 písm. j) Trestného zákona (na viacerých osobách), pretože tieto trestné činy sú páchané na cudzích majetkoch, a nie na osobách. Sťažovateľ zotráva na tomto závere aj napriek tomu, že krajský súd vo svojom rozsudku konštatoval, že tento názor bol najvyšším súdom prekonaný. Argumentuje tým, že práve najvyšší súd sa mal dostatočným spôsobom vyjadriť k dvom odlišným právnym názorom súdu tej istej inštalácie tak, aby bolo zrejmé, ktorým právnym názorom by sa mali pri svojom rozhodovaní riadiť súdy nižšieho stupňa. Napokon sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd sa pri rozhodovaní o dovolaní neriadil závermi ústavného súdu vyslovenými najmä v nálezoč sp. zn. IV. ÚS 546/2020 a sp. zn. I. ÚS 296/2022, podľa ktorých najvyšší súd v dovolacom konaní pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku má preskúmať, či súdy poskytli náležitú a riadne odôvodnenú odpoveď na zásadné argumenty strán konania. Jedine tak totiž možno hovoriť o plnohodnotnej možnosti na prípravu a realizáciu obhajoby v trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

9. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd ochranu základným právam za podmienky, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd, resp. iný orgán. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv aj rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým mohol podať odvolanie, resp. dovolanie ako opravné prostriedky. Tieto opravné prostriedky sťažovateľ aj využil a krajský súd, resp. najvyšší súd napadnuté rozhodnutia aj meritórne preskúmali. Využitie uvedených prostriedkov ochrany zákonnosti v trestnom konaní vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti rozsudkom okresného a krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd, resp. najvyšší súd ochrane práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie venovali v takej miere, ktorá splnila všetky atribúty pre naplnenie podstaty, účelu a významu princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda v takom rozsahu, pre ktorý bolo možné prijať záver, že v súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti existuje dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej neprípustnosť.

10. Vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu najvyššieho súdu treba uviesť, že z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012, III. ÚS 604/2025).

11. Tak tomu v prípade uznesenia najvyššieho súdu je. To osobitne platí s ohľadom na argumentáciu sťažovateľa, ktorá je skôr zopakovaním niektorých jeho námietok uplatnených v rámci dovolacieho konania. Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd na tieto námietky reagoval adresne a zrozumiteľne.

12. Najvyšší súd, aj napriek tomu, že sťažovateľ námietku o porušení jeho práva na obhajobu z dôvodu nevyhovenia jeho žiadosti o zmenu advokáta, neuplatnil v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), materiálne preskúmal. Dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nedošlo k žiadnemu (a už vôbec nie závažnému) porušeniu práva na obhajobu, ktoré by mohlo znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo spisového materiálu vyplynulo, že sťažovateľovi bol opatrením sudcu pre prípravné konanie ustanovený obhajca, ktorý svoje povinnosti riadne plnil v zmysle § 44 Trestného poriadku, bol prítomný aj pri všetkých úkonoch sťažovateľa v konaní pred súdom (okresným aj krajským) tak, aby bola zabezpečená obhajoba. Práva sťažovateľa boli v plnom rozsahu zabezpečené. Nebol dôvod na vyhovenie žiadosti sťažovateľa o oslobodenie ustanoveného obhajcu od povinností obhajovania, pretože nebol zistený žiaden závažný dôvod predpokladaný § 43 ods. 1 Trestného poriadku. Žiadosť sťažovateľa bola posúdená a v uznesení zo 14. novembra 2023 jej sudca pre prípravné konanie nevyhovel, čo riadne zdôvodnil. Najvyšší súd v tejto súvislosti zdôraznil, že ničím nepodložená, a teda výlučne subjektívne pociťovaná absencia dôvery voči ustanovenému obhajcovi, nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na oslobodenie od povinnosti obhajovania. Napokon sťažovateľ si vždy mohol v zmysle § 40 ods. 5 Trestného poriadku namiesto ustanoveného obhajcu zvoliť sám iného obhajcu, o čom bol sťažovateľ poučený.

13. Z uvedeného je zrejmé, že v sťažovateľovom prípade boli vytvorené podmienky pre plné uplatnenie jeho procesných práv a jeho obhajcu v zmysle kritérií práva na obhajobu. Je tiež potrebné poukázať na tú skutočnosť, že úkon ustanovenia obhajcu má subsidiárnu povahu k možnosti obhajcu si zvoliť, ktorá zostáva zachovaná obvinenému aj po ustanovení obhajcu súdom. Ako už bolo spomenuté, sťažovateľ túto možnosť nevyužil.

14. Ústavný súd ďalej pristúpil k posúdeniu hlavnej výhrady sťažovateľa artikulovanej aj v ústavnej sťažnosti, ktorá sa týkala nesprávnej, resp. sprísnenej právnej kvalifikácie skutku a spochybnenia jeho konania ako pokračovacieho trestného činu. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že najvyšší súd vyčerpávajúco a zrozumiteľne vysvetlil podstatu pokračovacieho trestného činu a jeho kľúčové charakteristiky. V podstatnom uviedol, že za pokračovací trestný čin je považované konanie páchatel'a, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu, pričom trestnosť

všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin.

15. Určujúcim kritériom pokračovania v trestnom čine je, že jednotlivé čiastkové útoky, z ktorých každý naplnia znaky toho istého trestného činu, sú po subjektívnej stránke spojené jedným a tým istým zámerom páchatel'a v tom zmysle, že už od počiatku aspoň v hrubých rysoch zamýšľa aj ďalšie útoky a že po objektívnej stránke sa jednotlivé útoky javia ako postupné realizovanie tohto jedného zámeru. Pokračovanie v trestnom čine vyžaduje aj blízku súvislosť v čase a predmete útoku. Aj keď časovú súvislosť nemožno presne ohraničiť, spravidla pôjde o niekoľko dní alebo týždňov, výnimočne aj mesiacov. Podmienkou spočítania škôd spôsobených čiastkovými útokmi pri majetkovom trestnom čine je, že ide o pokračovací trestný čin, a nie o opakovanie trestného činu. Tento záver potvrdzuje aj stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí najvyššieho súdu (ďalej len „zbierka“) pod č. 26/2018, podľa ktorého *«formulácia „trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin“ uvedená v druhej vete § 122 ods. 10 Trestného zákona znamená, že sa hodnota výšky spôsobenej škody alebo získaného prospechu pri jednotlivých čiastkových útokoch na účel posúdenia právnej kvalifikácie spočítava.»*

16. V prípade sťažovateľa išlo o už uvedenú situáciu, keď svojím konaním formou pokračovania v trestnej činnosti (krádeže) spáchal čin na ujmu viacerých osôb, čím bol naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách. Najvyšší súd v tomto smere poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v zbierke pod č. 13/2015, podľa ktorého *„objektom trestných činov proti majetku je ochrana majetku a majetkových práv ustanoveniami uvedenými v štvrtej hlave osobitnej časti Trestného zákona (§ 212 až 249 Tr. zák.). Individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zák. je ochrana vlastnickeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby veci a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľovi týchto vzťahov dotknutých protiprávnym zásahom páchatel'a, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, napr. formou pokračovania v trestnej činnosti, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j/ Tr. zák., teda spáchanie činu na viacerých osobách.“*

17. Z už podanej argumentácie v odôvodnení napadnutého uznesenia teda nemožno dospieť k záveru, že by sa najvyšší súd nevysporiadal s námietkou sťažovateľa o odlišných právnych záveroch súdu tej istej inštancie. Najvyšší súd vychádzal zo záverov vyslovených trestnoprávnym kolégiom publikovaných v zbierke, ktoré majú zjednocujúci a usmerňujúci charakter.

18. Ústavný súd teda po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že ten sa v napadnutom uznesení zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré uplatnil aj v ústavnej sťažnosti. S tam uvedenými závermi nemá ústavný súd dôvod nesúhlasiť. Najvyšší súd sa s dovolacími námietkami vysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom a na vec sťažovateľa uplatnil závery stabilnej judikatúry najvyššieho súdu. Na námietky sťažovateľa dal jasné a detailné odpovede a jeho závery sú logické a zrozumiteľné. Argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozhodnutia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2

ústavy. Rovnako nezistil, že by posudzované dovolacie uznesenie najvyššieho súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. V zmysle všetkých dosiaľ uvedených skutočností ústavný súd dospel k názoru, že nemožno prisvedčiť námietkam sťažovateľa o svojvoľnom či nedostatočne odôvodnenom napadnutom uznesení najvyššieho súdu. V nadväznosti na uvedené ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tak tomu je aj v sťažovateľovom prípade, preto ústavný súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhoveli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu